

Protokół Nr 79/IX/2023
posiedzenia Komisji Kultury
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 10 października 2023 r.

I. Obecność na posiedzeniu:

stan Komisji - 16 radnych

obecnych - 16 radnych

oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr **1** i **2** do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla radnych stanowią załącznik nr **3** do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla gości stanowią załącznik nr **4** do niniejszego protokołu.

II. Posiedzeniu Komisji przewodniczyła:

Przewodnicząca Komisji Kultury p. Karolina Kęпка.

III. Proponowany porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu nr 77/VIII/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. i nr 78/IX/2023 z dnia 19 września 2023 r.
3. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2023 r. - **druk nr 224/2023.**
4. Przyjęcie projektu uchwały w sprawie nadania rondu nazwy inż. Zygmunta Patera – **druk BRM nr 176/2023.**
5. Przyjęcie projektu uchwały w sprawie nadania skwerowi nazwy Art Park Emilie Benes-Brzezinski – **druk BRM nr 183/2023.**
6. Sprawy nazewnicze.
7. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

IV. Przebieg posiedzenia i przyjęte ustalenia.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka powitała na posiedzeniu Komisji obecnych radnych i zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności Przewodnicząca Komisji sprawdziła, niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii, quorum. Prowadząca zapytała o propozycje zmian w porządku obrad.

Uwag ze strony członków komisji do proponowanego porządku nie zgłoszono.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka poinformowała, że do projektu uchwały opisanym w druku nr 224/2023 wpłynęła autopoprawka. Pani przewodnicząca zaproponowała rozpatrzenie projektu uchwały wraz z autopoprawką.

Ad pkt 1. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka poddała pod głosowanie przyjęcie porządku obrad.

Komisja w głosowaniu przy 8 głosach „za”, **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się” przyjęła porządek obrad.

Ad pkt 2. Przyjęcie protokołu nr 77/VIII/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. i nr 78/IX/2023 z dnia 19 września 2023 r.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka zapytała o uwagi do projektów protokołów: nr 77/VIII/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. i nr 78/IX/2023 z dnia 19 września 2023 r.

Uwag nie zgłoszono.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka poddała pod głosowanie przyjęcie protokołów: nr 77/VIII/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. i nr 78/IX/2023 z dnia 19 września 2023 r.

Komisja w głosowaniu przy 8 głosach „za”, **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się” przyjęła protokoły: nr 77/VIII/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r. i nr 78/IX/2023 z dnia 19 września 2023 r.

Ad pkt 3. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2023 r. - druk nr 224/2023 wraz z autopoprawką.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka o wprowadzenie do bieżącego punktu porządku obrad poprosiła przedstawiciela Wydziału Budżetu.

Zastępca Dyrektora Wydziału Budżetu p. Sylwia Jakiel: zreferowała projekt uchwały wraz z autopoprawką w zakresie zainteresowań Komisji Kultury.

Pytania.

Przewodnicząca Komisji p. Karolina Kępka zapytała o zmianę dotyczącą zwiększenia, środków dla Teatru Muzycznego. Rozumiem, że jest to uzupełnienie wcześniejszych podwyżek.

P.o. Dyrektora Wydziału Kultury p. Jacek Grudzień: tak. To jest uzupełnienie wcześniejszych podwyżek i jest to pełna kwota.

Dyskusja.

Głosów w dyskusji nie zgłoszono.

Przewodnicząca Komisji p. Karolina Kępka: poddała pod pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2023 rok – **druk nr 224/2023** wraz z autopoprawką.

Komisja w głosowaniu przy **9** głosach „za”, **braku** głosów „przeciw” i **braku** głosów „wstrzymujących się” pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmian budżetu oraz zmian w budżecie Miasta Łodzi na 2023 rok – **druk nr 224/2023** wraz z autopoprawką.

Ad pkt 4. Przyjęcie projektu uchwały w sprawie nadania rondy nazwy inż. Zygmunta Patera – druk BRM nr 176/2023.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka projekt uchwały jest efektem naszych ustaleń poczynionych na poprzednim posiedzeniu Komisji. Projekt załączony jest w aktówce.

W projekcie uchwały proponuje się, aby Zygmunt Pater został patronem ronda zlokalizowanego na częściach działek ewidencyjnych o numerach: 37/43, 37/44, 37/45, 37/46 w obrębie P-36. Z wnioskiem wystąpił wnuk inż. Zygmunta Patera. Była tutaj kontrowersja, czy jest to rondo. Dysponujemy opinią ZDiT, że jak najbardziej znaki, które są tam usytuowane wskazują, że jest to skrzyżowanie o takim właśnie ruchu. Postać Zygmunta Patera przybliżałam państwu na poprzednim posiedzeniu Komisji.

Pytania.

Pytań nie zgłoszono.

Dyskusja.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: bardzo proszę uzupełnić uzasadnienie o datę śmierci proponowanego patrona. Ponieważ taka informacja nie jest ujęta w uzasadnieniu, można się domyślać, że proponujemy nazwę dla osoby żyjącej.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: to słuszna uwaga. Podczas prezentowania projektu uchwały na sesji, zgłoszę ustną autopoprawkę obejmującą informację o dacie śmierci Zygmunta Patera. Kto z państwa jest za?

Komisja w głosowaniu przy 12 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” przyjęła projekt uchwały w sprawie nadania rondu nazwy inż. Zygmunta Patera – druk BRM nr 176/2023.

Ad pkt 5. Przyjęcie projektu uchwały w sprawie nadania skwerowi nazwy Art Park Emilie Benes-Brzezinski – druk BRM nr 183/2023.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: na poprzednim posiedzeniu Komisji zobowiązali mnie państwo do spotkania z panem dyrektorem Manufaktury. Dziś pan dyrektor jest z nami obecny. Spotkanie miało miejsce, poprosiłam pana dyrektora, żeby wyjaśnił te wątpliwości, które sformułował pan radny Sylwester Pawłowski. Pan dyrektor odniósł się na piśmie. Pani przewodnicząca odczytała pismo pana dyrektora, które wpłynęło do Komisji Kultury. Po odczytaniu pisma, pani przewodnicząca skierowała pytanie do pana dyrektora Manufaktury – czy chciałby coś dodać.

Dyrektor Manufaktury: wszystko, co miałem do powiedzenia zostało ujęte w piśmie.

Pytania.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka skierowała pytanie do ŁGG – ponieważ ta działka ewidencyjna, która jest zaznaczona w uchwale, to rozumiem, że jest to cała działka. My w uchwale piszemy o części tej działki.

Zastępca Dyrektora ŁOG p. Edyta Majer: tak.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: zastanawiam się, czy później nie będzie to rodziło problemów w sytuacji, kiedy będzie kolejna – być może proponowana nazwa.

Dyskusja.

Radny p. Sylwester Pawłowski: ponieważ jest z nami pan dyrektor Manufaktury – chcę powtórzyć wszystko to, co powiedziałem na poprzednim posiedzeniu Komisji. Nie mam nic przeciwko inicjatywie oraz nie mam nic przeciwko właścicielowi działki na której ma się pojawić rzeźba czy rzeźby pochodzące z wydarzenia „Konstrukcji w procesie”. Moja uwaga wtedy dotyczyła samego wydarzenia i emocji jakie pojawiły się kilka lat po „Konstrukcji w procesie”, kiedy przechodziliśmy okres transformacji ustrojowej i kiedy twórcy wystawiający swoje dzieła w ramach tej wystawy mieli ogromne pretensje do miasta polegające na tym, że dzieła pozostałe w naszym mieście nie są objęte właściwą opieką; są rozproszone. I wtedy zwróciłem uwagę, że warto byłoby zwrócić się do Manufaktury, do pana dyrektora żeby ewentualnie zechciał dokonać takiej kwerendy innych dzieł pochodzących z okresu „Konstrukcji w procesie” i ewentualnie zaadaptować je dla potrzeb Art Parku. Taka była intencja mojej wypowiedzi sprzed kilkunastu dni.

Samą inicjatywę uważam za właściwe podejście nie tylko do historii, jak również do twórców. Chciałbym liczyć na to, aby inni twórcy mając kiedyś informację, że takowe miejsce powstało nie czuli się opuszczeni, deprecjonowani, bo potem mogą pojawić się zastrzeżenia, że oto nie tylko Manufaktura, ale również Komisja Kultury Rady Miejskiej ograniczyła swoją inicjatywę do jednej autorki, do kilku dzieł, które są tam zlokalizowane, czyli do trzech. A o pozostałych zapomniała.

I to jest moja prośba osobista do pana dyrektora.

Dyrektor Manufaktury: jeśli taka będzie wola państwa, chętnie udostępnimy przestrzeń Art Parku Emilie Benes-Brzezinski dla innych artystów „Konstrukcji w procesie”. Być może „Konstrukcja w procesie” odżyje i po latach zapomnienia będzie można obejrzeć eksponaty z tej wystawy.

P.o. Dyrektora Wydziału Kultury p. Jacek Grudzień: Emilie Benes-Brzezinski jest dobrą patronką dla tego miejsca, bo to nie tylko „Konstrukcja w procesie”, ale to bardzo ważna osoba przy powstawaniu Muzeum Książki Artystycznej.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: dziękuję za państwa wypowiedzi. Wobec braku innych zgłoszeń poddaję pod głosowanie przyjęcie projektu uchwały. Kto z państwa jest za?

Komisja w głosowaniu przy 13 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” przyjęła projekt uchwały w sprawie nadania skwerowi nazwy Art Park Emilie Benes-Brzezinski – druk BRM nr 183/2023.

Ad pkt 7. Sprawy nazewnicze.

1. Propozycja nazewnicza dla drogi wewnętrznej **Chorążego Jana Kowalczyka** albo **Złotej Podkowy**, albo **Padokowa** dla drogi wewnętrznej zlokalizowanej na działkach ewidencyjnych: 1/8, 1,1/29 w obrębie W-5.

BAM – opinia negatywna,

Rada Osiedla Dolina Łódki – brak odpowiedzi.

Ustalenie: podjęto intencję nazewniczą: **Padokowa** „za” – 10 głosów, przeciw – 1 głos, wstrzymujących się – 0 głosów.

2. Propozycja nazewnicza **Aleja Dbam o Zdrowie**.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: ŁOG przekazał nam wyjaśnienia, których kwintesencją jest stwierdzenie, że „droga rowerowa jest drogą wewnętrzną, która może zostać nazwana zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym.”.

Dyrektor Łódzkiego Ośrodka Geodezji p. Jan Schnerch: w ewidencji gruntów już jest droga, która jest wytyczona, wyznaczona. Natomiast sposób korzystania, to jest funkcja. Plan zagospodarowania stwierdził, że tam nie będziemy organizowali przejazdów, ponieważ obok mamy ulicę Golfową. Wobec powyższego jest to absolutnie do nazwania, natomiast sposób korzystania jest drugorzędny. Droga jest zagospodarowana i urządzona. Urządzenie może być jeszcze ładniejsze i jeśli pani przewodnicząca pozwoli, to są pewne deklaracje ze strony wnioskodawcy.

Przedstawicielka wnioskodawców propozycji nazewniczej Aleja Dbam o Zdrowie, DOZ S.A.: firma DOZ S.A. znajduje się przy ulicy Gillette i w tej chwili jesteśmy największą hurtownią farmaceutyczną na terenie kraju, ale przede wszystkim jesteśmy firma, która jest bardzo związana z Łodzią. Od 2011 r. organizujemy dla mieszkańców Łodzi DOZ Maraton, prowadzimy również szeroko zakrojoną działalność w ramach fundacji i pomoc dla osób starszych, generalnie propagujemy zdrowy tryb życia. Chcielibyśmy, aby droga, która znajduje się w pobliżu naszej firmy, z której korzysta bardzo wielu pracowników dojeżdżających do pracy w strefie ekonomicznej, aby mogli korzystać z niej jako z drogi dojazdowej do pracy.

Nazwa Dbam o Zdrowie ma na celu propagowanie zdrowego trybu życia i krzewienie prozdrowotnej postawy wśród mieszkańców Łodzi.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: poprosimy jeszcze kilka słów na temat urządzenia terenu, ponieważ we wniosku była mowa także o tym.

Przedstawicielka wnioskodawców propozycji nazewniczej Aleja Dbam o Zdrowie, DOZ S.A.: w uzgodnieniu z miastem jesteśmy gotowi zagospodarować ten teren. Jesteśmy gotowi ponieść nakłady finansowe, aby tę drogę jeszcze bardziej uatrakcyjnić i dostosować jeszcze bardziej do korzystania przez mieszkańców.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: ja poprzednio miałem wątpliwości, czy istnieje tutaj potrzeba nazewnicza. Zastanowiłem się i chyba z tych wątpliwości się wycofam, bo skoro tam jest droga rowerowa, ktoś się tam będzie przemieszczał, to może się zdarzyć tak, że ktoś spadnie z roweru, wybije sobie zęby i jak trzeba będzie zawiadomić pogotowie, to zawsze zrzęcniej jest użyć nazwy, która wychodzi na mapie niż opowiadać, że ktoś leży na dróżce koło lasu.

Radny p. Bartłomiej Dyba – Bojarski: będę głosował przeciwko, ponieważ jestem przeciwny nazywaniu ulic nazwami firm.

Ustalenie: podjęto intencję nazewniczą: **Aleja Dbam o Zdrowie:** „za” – 6 głosów, przeciw – 3 głosy, wstrzymujących się – 4 głosy.

3. Propozycje nazewnicze Rady Osiedla Zarzew. (uchwała nr 87/29/2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r.): **Rondo Choinki Zarzewskiej, Rondo Milorzębu.**

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: wiem z doniesień prasowych, że wnioskodawca nie zgadza się z naszą opinią, dlatego nie wykluczam, że sprawa wróci na kolejne posiedzenie, kiedy to Rada Osiedla Zarzew zwróci się do nas w tej sprawie, gdyż najwyraźniej tam potrzeba nazewnicza istnieje – dla rozróżnienia tych rond i dla lepszej komunikacji w tym terenie.

4. Propozycja nazewnicza: **rondo Stokowskich** dla nowo powstałego ronda u zbiegu ulic Pomorskiej, Edwarda i Krokusowej zlokalizowanemu na działce W16-1/15.

Ustalenia:

1) ponieważ jest to rondo, które już można nazwać, zwróciliśmy się z prośbą do ŁOG dot. wystąpienia o opinie – zgodnie z procedurą.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: dla propozycji nazewniczej ujętej we wniosku jest uzasadnienie terenowe. Na poprzedniej Komisji przyjęliśmy tę propozycję nazewniczą do wiadomości. Zwrócono wówczas uwagę, aby w projektach uchwał nie mnożyć nazw rodzinnych, co oznacza aby w tego typu nazwach unikać wyrazu: „rodziny”. Tytuł

projektu uchwały brzmiałby: w sprawie nadania rondu nazwy Stokowskich. W tej sprawie wnioskodawca zwrócił się do nas z ponagleniem.

Na marginesie dodam, że losy poszczególnych wniosków są bardzo różne, nie ma procedury nazewniczej, gdyż wnioski trafiają a to do Komisji Kultury, a to do pani prezydent, a to bezpośrednio do ŁOG-u, więc każdy z nas może ponaglenie otrzymać. Tutaj nie ma obowiązku nadania nazwy, ponieważ nie jest to droga wewnętrzna prywatna, gdzie jest konieczność nazewnicza, a nawet zbieramy zgody od właścicieli.

Radny p. Sylwester Pawłowski: zwrócił uwagę, aby w tytule pojawił się wyraz: „rodziny”, ponieważ nazwa ma honorować konkretny ród Stokowskich, a nie wszystkich Stokowskich. Jeśli chcemy uniknąć słowa „rodziny”, to nazwijmy to rondo: rondo Stokowskie. Analogiczna konstrukcja użyta jest w nazwie ulica Skupniowa w miejscowości Biały Dunajec. Nazwa pochodzi od rodu Skupinów zamieszkujących tę miejscowość.

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: nie zgodzę się z panem radnym Pawłowskim, że dodanie słowa: „rodziny” cokolwiek zmienia, bo jeśli pan przewodniczący zakłada, że są różni Stokowscy, to tak samo są różne rodziny Stokowskich i nadal niczego nie załatwiamy. To jest słuszne, że możemy mieć wątpliwości, czy honorujemy wszystkich Stokowskich, czy tych, którzy byli właścicielami Stoków, ale przez dodanie rzeczownika: „rodziny” oprócz tego, że czynimy nazwę projektu dłuższą, nie uzyskujemy nic, nie wprowadzamy do niej nic definiującego. Jeśli chcielibyśmy coś dookreślić, musielibyśmy napisać: „rondo Rodziny Stokowskich, dawnych właścicieli Stoków”, co jest propozycją precyzującą, bezsensowną kompletnie.

Rondo Stokowskie – to propozycja zupełnie innego rodzaju. I tej propozycji bym się nie sprzeciwiał. Natomiast dodanie słowa: „rodziny” nie załatwia nic.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka ponieważ w przeszłości podejmowaliśmy już uchwały honorujące rodziny i w tychże uchwałach użyte jest słowo: „rodziny”, jestem za tym, aby być konsekwentnym w kolejnych uchwałach tytuły obejmowały słowo: „rodziny”.

Proponuję, abyśmy wystąpili o opinie dla propozycji nazewniczej: **rondo Rodziny Stokowskich.**

Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Maciej Rakowski: ja proponuję propozycję nazewniczą: **rondo Stokowskich.**

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: głosowanie alternatywne – kto z państwa jest za tym, aby wnioskować dla tego ronda nazwę: „rodziny Stokowskich”

Wynik głosowania: 7 głosów „za”.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka: głosowanie alternatywne – kto z państwa jest za tym, aby wnioskować dla tego ronda nazwę: „Stokowskich”

Wynik głosowania: 1 głos „za”, 1 głos „wstrzymujący się”.

Ad pkt 8. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka poinformowała o pismach, które wpłynęły do Komisji. Są to pisma z Łódzkiego Urzędu Marszałkowskiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie udzielenia dotacji dla łódzkich instytucji kultury.

Spraw w tym punkcie nie zgłoszono.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.

Przewodnicząca Komisji radna p. Karolina Kępka podziękowała za udział w obradach i zamknęła posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła:

Monika Olejniczak

Przewodnicząca Komisji:

Karolina Kępka